

met de Engelsen te hebben bewaakt. [fol. 2023] De resident is voorgehouden dat hij bij de Engelsen had moeten protesteren tegen het geweld bij de logie, de schade voor de Compagnie en voor de bewaker van de logie Jan Jacob Christant. De resident moet dat alsnog doen en speciaal schadevergoeding eisen, inclusief voor de schade aan Christant. Uit de brieven is gebleken dat Christant een schuld aan de gouverneur van Lar zou hebben. Mocht dit bij onderzoek blijken juist te zijn, dan moet Christant tot betaling gedwongen worden. Maar als dit geld bij de plundering van de logie mocht zijn zoekgeraakt, dan dient men naar de Engelsen te verwijzen. Het moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat dienaren van de Compagnie schulden bij inlanders hebben. [fol. 2024] Bij het nalaten van aflossing strekt dit tot schande voor de Compagnie, zoals in het geval van de insolvent overleden kapitein-ter-zee Cornelis Eijke, die volgens een brief van de makelaar te Muscat aan hem wegens handel ruim 2500 zilveren ropia's schuldig was. Daar de opbrengst van zijn nalatenschap naar Nederland is overgemaakt, kon daarin niet worden voorzien. Terugkomende op de Engelsen is de resident geprezen dat hij het verzoek van Price om de goederen van de Compagnie te Bandar Bushire in commissie te mogen verkopen heeft afgewezen. De resident is bevolen zich in de handel verre van de Engelsen te houden en alles op alles te zetten dat hij, nu de Engelsen zo dichtbij zijn, niet door hen wordt overtroefd. Om dit te bevorderen is de ingevoerde tol voorlopig weer ingetrokken, omdat de resident beweerde [fol. 2025] dat deze in de huidige omstandigheden de kooplieden slechts verdreef en de inkomsten daaruit te verwaarlozen waren. Zoals reeds in de generale missive van 20 oktober 1764 werd bericht, zijn de Lapienenburg en Lekkerland naar Kharg gestuurd, omdat de afzet daar was toegenomen en er op de voorraad goederen, waaronder poedersuiker, ruim 110 % winst was gemaakt. De uitslag daarvan moet bepalen of de logie wordt aangehouden. Men verwacht dat de ladingen spoedig een koper zullen vinden, als, ondanks het fatale ongeval met de Amstelveen, de handel maar enigszins aan de gang is gebleven. De genoemde ladingen bestonden uit: 75.000 pond Bangka's tin, 10.000 pond Manilla's sapanhout, [fol. 2026] 7538 pond nootmuskaat, 22.027 pond garioffelnagels, 1.470.684 pond poedersuiker, 169.023 pond kandisuiker, 1000 pond katoenen Javaans garen. Samen bedraagt dit f 169.764, of met enige levensmiddelen en benodigheden t.w.v. f 4913, onkosten tot f 3493 en een aanrekening van f 465, een bedrag van f 178.635. Tot ontevredenheid is verleden jaar op de nootmuskaat in de Renswoude een ondergewicht van $1\frac{7}{8}$ % en op de garioffelnagels $2\frac{3}{8}$ % geconstateerd. Met deze waardevolle goederen kan men niet voorzichtig genoeg zijn en daarom is aan Kharg bevolen om, als het ondergewicht meer dan één procent is, de gezagvoerders van de schepen daarmee voor de verkoopwaarde te belasten. De officieren van de zeevarenden zal dit bij vertrek uit Batavia onder ogen worden gebracht. Op de zwavelaarde die met de Renswoude te Batavia werd aangevoerd, [fol. 2027] is tot groot ongenoegen wegens de daarin aanwezige steentjes 30 % verlies bij raffinage geleden. De resident is ernstig bevolen om bij acceptatie en inschepping van die brandstof oplettender te zijn. Wegens de grote voorraad is verboden er voorlopig iets van te zenden, en evenmin tomaten en vruchten, die volgens de resident door de onlusten niet te krijgen waren. Wel is de resident geprezen dat hij wegens de hoge prijs geen salmiak heeft gezonden. Hoewel in de brief van december 1763 reeds ontevredenheid is getoond met de staatrekening over 1761/62, is gebleken dat dit wegens de aard van de omstandigheden maar geaccepteerd moet worden. Maar f 468,- die ten overvloede aan de inlandse dienaren werd betaald, is ten laste van de resident gebracht. [fol. 2028] Wel is bevolen de drie paarden die de resident volgens het laatste overzicht van voorraden aanhoudt, met hun uitrusting naar Batavia te zenden. Ook wordt nog de uitslag afgewacht van een expresbrief naar Aleppo om de gelden van de met inbeslagneming van goederen verbannen Jan van der Hulst, in handen te krijgen. De oplettendheid in deze van de huidige resident Johannes Wilhelmus Buschman is geprezen en hem is toegestaan om van de 25 militairen die met de Lapienenburg naar de Perzische Golf zijn gestuurd, er zoveel te lichten als nodig ter aflossing van degenen van wie de dienstijd is verstreken, of zoveel als daar absoluut nodig zijn.